

HISTORIA

1. Zaczęło się w Gdańsku : Solidarność 1980-2005 / tekst Anna Zbierska, oprac. graf. Prezentacji Maciej Blachowski, realiz. filmu Video Studio Gdańsk. – Gdańsk : Urząd Miejski w Gdańsku, 2005. -1dysk optyczny (DVD) : dźwięk., cz.-b., kolor. ; 12 cm

Płyta zawiera prezentację oraz krótki film ukazujące historię Gdańska od zakończenia II wojny światowej do przystąpienia Polski do UE w 2004 roku. Gdańsk – miasto, w którym zapoczątkowany został proces obalenia komunizmu w Europie. Do prezentacji dołączono zdjęcia z najważniejszymi miejscami związanymi z Solidarnością (Pomnik Poległych Stoczniovców, Kościół św. Brygidy, Muzeum Solidarności, Bazylika Mariacka).

Sygn. CD 24

2. O prawo głosu / autorzy Robert Miękus, Janusz Petelski ; reż. Janusz Petelski ; zdj. Wojciech Todorow ; muz. Jacek Grudzień. Warszawa : Agencja Filmowa : Teatr Telewizji TVP S.A. : TVP S.A., 2009. - 1 płyta wiz. (74 min) : dźwięk., kolor. ; 12 cm

Historia ucieczki w 1947 r. Stanisława Mikołajczyka z okupowanej przez Sowieców Polski na tle jego losów w ostatnich trzech latach (1944-1947) działalności politycznej - jako premiera rządu polskiego w Londynie, przywódcy PSL-u, wicepremiera powojennego rządu. Na tle wydarzeń pokazano powojenną historię Polski, walkę o stworzenie ruchu politycznego niezależnego od komunistów.

Sygn. CD 25

3. Pielgrzym – o pierwszej pielgrzymce Jana Pawła II do Polski / reż. Andrzej Trzost-Rastawiecki. - [B. m.] : [Biuletyn IPN], [1979]. - 1 dysk optyczny (DVD)(80min) : dźwięk., kolor. ; 12 cm

Film jest piękną, poetycką relacją z pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do ojczyzny. Wyjątkowość tego filmu została podkreślona między innymi przez rzecznika Episkopatu Polski ks. Józefa Klocha, który przypomniał, że telewizyjne relacje z pielgrzymki w 1979 r. były tendencyjne, pokazywano tylko tzw. wąskie plany, np. twarz papieża i najwyżej kilka osób z jego otoczenia albo kilka siostr zakonnych lub osoby starsze. Natomiast „ten film bardzo plastycznie uświadamia nam, jak wielkie tłumy brały udział w papieskich celebracjach, widzimy ujęcia z krakowskich Błoni czy z hotelu Victoria w Warszawie, ukazujące zebranych na ówczesnym Placu Zwycięstwa w Warszawie”.

Sygn. CD 26

4. Inka 1946 [Film] / aut. Wojciech Tomczyk ; reż. Natalia Koryncka-Gruz ; scen. Joanna Macha. -Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej, [2009]. - 1 dysk optyczny (DVD)(85min) : dźwięk., kolor. ; 12 cm

Opowieść o tragedii postaci niezwykłej - Danucie Siedzikównie, pseudonim Inka - sanitariuszce i łączniczce AK. Niespełna 18-letnia dziewczyna przyłącza się do oddziału partyzantów. W czasie potyczek z UB, zgodnie z etyką służby medycznej, opatruje rannych

z obu walczących stron. Na skutek zdrady zostaje aresztowana pod zarzutem mordowania jeńców - ludzi, którym w rzeczywistości ratowała życie. Poddana brutalnemu śledztwu, nie zdradza. Pośpiesznie osądzona, zostaje rozstrzelana. Umiera z okrzykiem na ustach: Niech żyje Polska!

Sygn. CD 27

5. Ostatnia wojenna stolica [Dokument elektroniczny] / realiz. Jędrzej Lipski. Katowice : Instytut Pamięci Narodowej, 2007. - 1 płyta DVD (15 min) ; 12 cm

Po upadku powstania warszawskiego, w październiku 1944 roku, wielu mieszkańców Warszawy znalazło schronienie w Częstochowie. Z leżącego w gruzach miasta pod Jasną Górę przenosiła się nie tylko ludność cywilna, ale i struktury Podziemnego Państwa Polskiego. To w Częstochowie mieściła się ostatnia siedziba Komendy Głównej Armii Krajowej i jej legendarnego dowódcy gen. Leopolda Okulickiego Niedźwiadka. Przez cztery miesiące Częstochowa była oficjalną stolicą Podziemnego Państwa Polskiego.

Reportaż odpowiada na pytanie dlaczego właśnie to miasto? Czy decydujące było sąsiedztwo Jasnej Góry, na której naród szukał duchowego wsparcia? Istnieją świadectwa historyczne opowiadające o tym, że powstańcy w obliczu zagrożenia życia przed walką, czy zejściem do kanałów obiecywali sobie: jak przeżyjemy spotkamy się na Jasnej Górze.

W reportażu pojawiają się materiały archiwalne w postaci ikonografii oraz fragmentów filmów ukazujących powstanie warszawskie, zrujnowaną stolicę i opuszczających ją mieszkańców.

Sygn. CD 28

6. Pasta 1944 ; W lasach Piaśnicy / scen. i realiz. Marek Widawski ; scen. Lech A. Kujawski. Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej : Instytut Pamięci Narodowej, 2008. - 1 płyta DVD (22 min. + 60 min) ; 12 cm

Historia najwyższego w Warszawie, wzniesionego przed 100 laty, budynku central telefonicznych, wstawionego w roku 1944 zwycięską walką oddziałów powstańczych Armii Krajowej. Opowiada o nich odznaczony krzyżem "Virtuti Militari" żołnierz batalionu "Kiliński". Obecnie Pasta służy weteranom walk o niepodległość.

Sygn. CD 29

7. Żołnierze wyklęci ; Losy niepokornych / realiz. Wincenty Ronisz. [Warszawa] : Fundacja Filmowa Armii Krajowej : Instytut Pamięci Narodowej, 2008. - 1 płyta wiz. (DVD) (57 min ; 12 cm + 34 min) : dźwięk, kolor. i cz.-b. ; 12 cm

Film ten poświęcony jest tym wszystkim, którzy walczyli o Polskę, a zostali wyklęci po zakończeniu okupacji niemieckiej. Prześladowania i terror ze strony komunistycznej władzy wobec żołnierzy Armii Krajowej i działaczy niepodległościowego podziemia.

Sygn. CD 30

8. Cud nad Wisłą [Film] / scen. i reż. Krzysztof Nowak-Tyszowiecki ; montaż Mikołaj Jan Mironowicz ; muz. Bartłomiej Budzyński ; Instytut Pamięci Narodowej. Eureka Media :

Wytwórnia Filmowa "Czołówka" : Instytut Pamięci Narodowej, 2005. - 1 płyta DVD (41 min) : dźwięk, cz.-b. ; 12 cm

"Cud nad Wisłą" to historyczny dokument filmowy, ukazujący wydarzenia, przyczyny i przebieg polsko-bolszewickiej wojny 1920 roku, zbudowany w całości z oryginalnych materiałów filmowych, odnalezionych w archiwach rosyjskich, polskich i brytyjskich. Jest to zarazem dokumentalny film akcji, odtwarzający ostatnią wojnę kawaleryjską, zrealizowany w stylu kina niemego lat dwudziestych, które kiedyś stworzyło własną dramaturgię, oryginalny język i niezwykłą poetykę.

Sygn. CD 31

9. Zanim wybuchł sierpień ; Bezpieka kontra śląskie WZZ / scen. i realiz. Jędrzej Lipski ; zdj. Piotr Mielech ; reż. Maciej Muzyczuk ; zdj. Krzysztof Miller. [Katowice] : Instytut Pamięci Narodowej, 2008. - 1 płyta DVD (70'40 ; 12'53 min) ; 12 cm

Filmy dokumentalne przedstawiają mało znaną historię opozycji antysocjalistycznej, przed powstaniem "Solidarności" (lata 1978-1979). Tworzenie się pierwszych Wolnych Związków Zawodowych na Śląsku i działalność opozycyjna Kazimierza Świtonia. Wypowiedzi K. Świtonia i innych działaczy WZZ Wybrzeża : Joanna Gwiazda, Andrzej Gwiazda, Krzysztof Wyszowski, Anna Walentynowicz, Bogdan Borusewicz, Bogdan Lis, Lech Kaczyński, Henryk Wujec. Działacze WZZ Pomorza Zachodniego : Jan Witkowski, Zbigniew Jakubcewicz, Andrzej Jakubcewicz.

Sygn. CD 33

10. Józef Piłsudski / realiz. Ryszard Ordyński ; muz. J. Maklakiewicz. [Warszawa] : Instytut Pamięci Narodowej : (Falanga, 1935), 2008. - 1 płyta wiz. (DVD) (65 min) : dźwięk, cz.-b. ; 12 cm

Sygn. CD 34

11. Roman Dmowski (1864 - 1939) [Film] : Ojciec założyciel II Rzeczypospolitej / reż. Marian Kubera ; scen. Krzysztof Kawęcki, Marian Kubera ; zdj. Andrzej Wójcik ; oprac. muz. Marek Czapczak. TVP S.A., 1995. - 1 płyta DVD, (49 min) : dźwięk, kolor ; 12 cm

Sygn. CD 35

12. Kobiety i wojna [Film] / scen. i realiz. Marek Widawski. [Warszawa] : Instytut Pamięci Narodowej : Fundacja Filmowa Armii Krajowej, 2008. - 1 płyta wiz. (DVD) (60 min) : dźwięk, kolor. i cz.-b. ; 12 cm

Historia czternastu dziewcząt wchodzących w dorosłe życie w latach II wojny światowej. Konspiracja, walki partyzanckie, służba w Armii Krajowej, udział w Powstaniu Warszawskim, żołnierski szlak w szeregach polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, a także w I Armii WP.

Sygn. CD 36

13. Głową mur przebijesz. Solidarność walcząca / scen. i realiz. Grażyna Ogrodowska, Leszek Furman ; prod. Marek Styś ; - [Katowice] : Telewizja Polska Oddział Katowice, 2007. - 1 dysk optyczny (DVD) (45 min.) : dźwięk, kolor. ; 12 cm

Film dokumentalny o Solidarności Walczącej –antykomunistycznej organizacji podziemnej, wywodzącej się z NSZZ „Solidarność”, której głównym celem było całkowite odsunięcie od władzy komunistów. Działania SW opisują we wspomnieniach jej członkowie z założycielem i przewodniczącym Kornelem Morawieckim. Do filmu dołączono nagranie z koncertu upamiętniającego 25. rocznicę powstania Solidarności Walczącej, który odbył się w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

Sygn. CD 37

14. Buntownicy. Studencki Komitet Solidarności / reż. Wojciech Szumowski. – [B.m.] : Stowarzyszenie Maj '77, 2008. - 1 dysk optyczny (DVD) (33 min.) : dźwięk., cz.-b. kolor. ; 12 cm

Dokument jest opowieścią o grupie studentów, którzy po śmierci swojego przyjaciela, Stanisława Pyjasa, założyli w Krakowie Studencki Komitet Solidarności. W filmie jest mowa m.in. o zabójstwie Stanisława Pyjasa –działacza opozycyjnego okresu PRL, który zginął 7 maja 1977 roku w kamienicy przy ulicy Szewskiej 7 w Krakowie. Okoliczności jego śmierci do tej pory nie zostały w pełni wyjaśnione. W filmie nie występują autentyczne postacie SKS-u. Autentyczne są za to fragmenty pamiętnika Pyjasa. On jest główną postacią filmu, przewodnikiem po tamtych czasach.

Sygn. CD 38

15. Obywatel poeta / scen. i reż. Jerzy Zalewski ; zdj. Paweł Wendorff ; muz. Janusz Grudziński. Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej, 2008. – 1 dysk optyczny DVD (ok. 76 min) : dźwięk., cz.-b. ; 12 cm

Film biograficzny poświęcony Zbigniewowi Herbertowi. Ukazuje życie i twórczość Zbigniewa Herberta w oczach jego rodziny i znajomych Poetę wspominają : Jan Adamski, Andrzej Dobosz, Gustaw Herling Grudziński, Antoni Libera, Zbigniew Najder, Jacek Trznadel, Rafał Żebrowski. W filmie wykorzystano liczne fotografie i filmy archiwalne.

Sygn. CD 39

16. Zawód : Prymas Polski / realiz. Anna Pietraszek ; zdj. Marcin Paresada, Sławomir Woźniak ; lektor Jan Wilkans ; oprac. muz. Piotr Majchrzak. [B.m.] : Telewizja Polska : Instytut Pamięci Narodowej, 2007. - 1 dysk optyczny DVD (50 min) : dźwięk., cz.-b., kolor. ; 12 cm

Film ukazuje czasy inwigilacji Kościoła w Polsce przez służby bezpieczeństwa. W okresie napięć między państwem a Kościołem polityka władz PRL zmierzała do złamania opozycji i wszelkich niezależnych instytucji, z których jedyną pozostał Kościół katolicki na czele z prymasem Stefanem Wyszyńskim. W filmie przedstawiono metody szykanowania Stefana Wyszyńskiego stosowane przez m.in. IV Departament Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Sygn. CD 40

17. Elżbieta Zawacka - miałam szczęśliwe życie / scen. i real. M. Widarski ; Druga prawda / reż. J. Wright, A. Naszyńska / scen. i real. Marek Widarski ; reż. J. Wright, A. Naszyńska. Instytut Pamięci Narodowej, 2005. – 1 dysk optyczny DVD (31 min.) ; 12 cm

Film dokumentalny o prof. dr hab. Elżbiecie Zawackiej - jedynej kobiecie w gronie "Cichociemnych" i drugiej kobiecie generał w historii Wojska Polskiego. Elżbieta Zawacka - kurierka i emisariuszka Armii Krajowej do Londynu, jedyna kobieta "Cichociemna", płk WP i prof. dr hab., odznaczona Virtuti Militari, pięciokrotnie Krzyżem Walecznych i Orderem Orła Białego, żołnierz, więźniarka PRL, działaczka społeczna i naukowiec opowiada o swoim niezwykłym życiu. Mówi nie tylko o działalności politycznej, ale także o rodzinie i życiu prywatnym, które poświęciła dla innych.

Sygn. CD 41

18. Wielcy Zdobywcy. Sulejman Wspaniały / reż. i producent serii Robert Marshall ; [B:m] [B:w], cop. 2006. - 1 dysk optyczny (52 min) : dźwięk, kolor. ; 12 cm

Sygn. CD 46

19. Wielcy Zdobywcy. Napoleon Bonaparte / reż. i producent serii Robert Marshall ; [B:m] [B:w], cop. 2006. - 1 dysk optyczny (52 min) : dźwięk, kolor. ; 12 cm

Sygn. CD 47

20. Wielcy Zdobywcy. Aleksander Wielki / reż. i producent serii Robert Marshall ; [B:m] [B:w], cop. 2006. - 1 dysk optyczny (52 min) : dźwięk, kolor. ; 12 cm

Sygn. CD 48

21. Wielcy Zdobywcy. Piotr Wielki / reż. i producent serii Robert Marshall ; [B:m] [B:w], cop. 2006. - 1 dysk optyczny (52 min) : dźwięk, kolor. ; 12 cm

Sygn. CD 49

22. Marsz wyzwolicieli / scen. i reż. Grzegorz Braun ; zdj. Andrzej Adamczak, Grzegorz Ruzik, Józef Szymura ; montaż Aleksandra Gruzziel. [B.m.] : TVP S.A., 2009. - 1 płyta wiz. (57 min) : dźwięk, cz.-b. ; 12 cm

Największa w historii koncentracja Armii Czerwonej została rozbita w przededniu wyzwolicielskiego marszu na zachód. Dokument obnaża prawdę o roli stalinowskiej Rosji, o Stalinie, który unicestwił miliony ludzi i doprowadził do wybuchu krwawej wojny, by w ten sposób objąć panowanie nad całym światem.

Sygn. CD 50

23. My, ogniowe dzieci [Film] ; Siła bezsilnych - "Ogień" / reż. Tadeusz Pawlicki ; scen. Lech Antonowicz, Tadeusz Pawlicki ; zdj. Wojciech Ostapowicz ; muz. Mateusz Pospieszalski. [Warszawa] : Telewizja Polska S.A. : Instytut Pamięci Narodowej, 1996. - 1 płyta DVD (ok. 40 min) : dźwięk ; 12 cm

Film jest spojrzeniem na powojenną historię majora Józefa Kurasia ps. "Ogień". Mówią o nim głównie jego żołnierze. Ogień na Podhalu, na podległym sobie terenie, występował w charakterze jedynej władzy państwowej, zmuszając PPR do działalności konspiracyjnej, a posterunki MO do zawieszenia działalności. Najbardziej spektakularnym osiągnięciem oddziału "Ognia" było rozbitcie w biały dzień, w środku miasta więzienia "św. Michała". Siła

bezsilnych - "Ogień". Program poświęcony Józefowi Kurasiowi pseudonim Ogień, dowódcy zgrupowania partyzanckiego Błyskawica. W historii Ognia odbijają się dzieje powojennej Polski. Do dzisiaj losy takich ludzi naznaczone są kłamstwem komunistycznej propagandy. Dyskutują o tym: autor wydanej w podziemiu książki o Ogniu, historyk krakowskiego IPN autor opracowań o podziemiu na Podhalu, prezes Fundacji Pamiętamy.

Sygn. CD 51

24. Operacja RESZKA / autor Włodzimierz Kuligowski ; reż. Ewa Pytka ; zdj. Piotr Bernat ; scenogr. Marek Chowaniec. Warszawa : TVP S.A. : Instytut Pamięci Narodowej, 2009. - 1 płyta DVD (90 min) : dźwięk, kolor ; 12 cm

Operacja Reszka to opowieść o intrydze peerelowskich służb bezpieczeństwa, obliczonej na zwabienie w pułapkę, a następnie likwidację Piotra Jeglińskiego, początkowo studenta historii na lubelskim KUL - u, skupiającego wokół siebie środowisko o antykomunistycznych poglądach, a następnie przebywającego w Paryżu emigranta politycznego, który położył wielkie zasługi dla organizacji i kolportażu prasy podziemnej w Polsce. Operacja przeciwko Jeglińskiemu należy do najbardziej bezwzględnych i zagadkowych w dziejach MSW.

Sygn. CD 52

25. Zbrodnia bez kary / reż. i scen. Anna Pietraszek ; montaż Mirosław Jabłoński. Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej : Biuro Edukacji Publicznej IPN, 2010. - 1 dysk optyczny (52 min) : dźwięk, kolor ; 12 cm

Historia zbrodni katyńskiej w relacjach i wspomnieniach rodzin ofiar i jedyne ocalonego świadka ks. Zdzisława Peszkowskiego. Dokumenty dotyczące zbrodni. Fragmenty filmu dokumentalnego z uroczystości w Katyniu w 1993 r. z udziałem B. Jelcyna oraz z mszy 4.VI 1995 r. (homilia Apela pojednania i przebaczenia ks. Z. Peszkowskiego).

Sygn. CD 53

26. Robotnicy '80 [Film] / realiz. Michał Bukojemski [i in.]. - Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej 1980, [20-?]. - 1 dysk optyczny (DVD) (95 min.) : dźwięk, cz.-b ; 12 cm

"Robotnicy '80" to relacja z przebiegu akcji strajkowej i sierpniowych negocjacji Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego z przedstawicielami Komisji Rządowej. Mikrofon i kamera na sali obrad pozwoliły zarejestrować najbardziej dramatyczne chwile wydarzeń, lecz również pokazać nową jakość, którą reprezentuje w negocjacjach strona robotnicza.

Sygn. CD 54

27. Historia Kowalskich [Film] ; Sarid / scen. i reż. Maciej Pawlicki, Arkadiusz Gołębiowski ; zdj. Tomasz Madejski, Adam Palenta ; muz. Marcin Pospieszalski ; scen. i reż. Zbigniew Gajzler ; zdj. Andrzej Jaroszewicz, Witold Szulc, Tomasz Samusonek ; muz. Michał Lorenc. [B.m.] : IPN [dystr.], 2010 (Picaresque, 2009) : IPN [dystr.], 2010 (Macro-Film, 2005). - 1 dysk optyczny DVD (85 min) : dźwięk, kolor ; 12 cm

Miejscem akcji filmu jest wieś Ciepeliów koło Radomia, a główny wątek koncentruje się wokół tragedii Bronisławy i Adama Kowalskich, którzy za udzielenie pomocy żydowskiemu

sąsiadom zapłacili najwyższą cenę: zginęli wraz z pięciorgiem swoich małych dzieci. 6 grudnia 1942 roku stał się jednym z najczarniejszych dni w historii tej wioski. Niemieccy żandarmi, którzy zaledwie kilka tygodni wcześniej w opustoszałym majątku Ciepiałów utworzyli posterunek, rankiem zorganizowali obławę na rodziny Kowalskich, Obuchiewiczów, Skoczylasów i dwie rodziny Kosiorów. Dowodzeni przez Carla Bruno esesmani za ukrywanie Żydów spalili żywcem 34 Polaków.

Na przykładzie historii Kowalskich i innych rodzin zamordowanych przez niemieckie oddziały SS za pomoc Żydom, twórcy podejmują próbę rekonstrukcji życia typowego polskiego miasteczka oraz stosunków polsko - żydowskich w latach okupacji. Relacje naocznych świadków tamtych wydarzeń przeplatają się z fragmentami inscenizowanymi. Polska i Ukraina były jedynymi krajami w Europie, gdzie Niemcy za pomoc udzieloną Żydowi karali śmiercią całe rodziny. W Ciepiałowie, typowym polskim miasteczku, przed wojną żyła w symbiozie społeczność polska i znacznie liczniejsza - żydowska. Mimo różnic kulturowych i wyznaniowych rodziły się wielkie przyjaźnie i miłości. Starsi również żyli w dobrych stosunkach z sąsiadami, choć zdarzali się i tacy, którym Żydzi w polskim miasteczku zawadzali.

Sygn. CD 56